

De dodendraad WO I achter Budel.

De dodendraad is opgebouwd in 1915 door de Duitsers die België inmiddels hadden bezet. Bij aanvang van de 1e Wereldoorlog zijn ongeveer 1.000.000 Belgen uitgeweken naar Nederland omdat ons land neutraal was.

900.000 Belgen zijn teruggekeerd en de resterende Belgen zijn in Nederland gebleven.

Redenen plaatsing dodendraad

De redenen voor plaatsing van de dodendraad waren de volgende:

1. Jonge Belgen weken uit naar Nederland en kwamen daarvandaan in opstand tegen de Duitsers.
2. Brievensmokkelaars tegenhouden. Er was censuur ingesteld en middels een illegaal brievencircuit kwam nieuws van het front naar buiten.
3. Spionnen tegenhouden. Informatie over troepenverplaatsingen, concentraties van militairen, soorten wapens en eenheden, toestand van wegen en spoorwegen, etc. werd door spionnen opgeschreven en beschikbaar gesteld aan de tegenstanders van Duitsland.
4. Voedselsmokkelaars tegenhouden. Deze werden vooral tegengehouden door Nederlandse grenssoldaten. Voeding kon wel 10 x de productwaarde opleveren door voeding te smokkelen.
5. Duitse deserteurs tegenhouden.

De dodendraad was ongeveer 350 km lang en liep vanaf de grens bij Aken via Maastricht en Eindhoven naar Cadzand.

Samenstelling dodendraad

De draad bestond in feite uit 3 gedeelten.

1. Een beschermingsdraad aan Belgische zijde
2. De feitelijke dodendraad met 2000 V elektrische spanning
3. Een beschermingsdraad aan Nederlandse zijde

In dorpen werden de beschermingsdraden soms vervangen door kippengaas.

De isolatoren zaten steeds aan Belgische zijde. Sommige delen hadden grote isolatoren. In andere delen van de afzetting gebruikte men kleine isolatoren. In de regio Budel/Hamont gebruikte men kleine isolatoren. (Die echter wel aan de andere zijde hadden moeten zitten)

De dodendraad stond volledig op Belgisch grondgebied.

Enclaves

Wel waren er problemen rondom de enclaves, waardoor er erg vreemde situaties ontstonden. Mensen in een internaat konden niet meer naar huis. Huwelijkspartners konden niet meer naar elkaar toe, e.d.

Die enclaves werden soms volledig ingesloten door draden. Aan de Belgische zijde door de dodendraad. Aan de Nederlandse zijde door een draadversperring zonder elektrische stroom.

Het dorpje Essen kreeg zo de naam "kippenhok" en dat is nog steeds zo.

In die enclaves werden zend-/ontvangstmasten opgericht waarmee men berichten van de vijand kon opvangen. Zo kon men de komst van zeppelins met bommen naar Londen bekend stellen aan de Britten, die dan hun beschermingsmaatregelen konden treffen.

Geheim

De dodendraad was een militair geheim. Informatie kwam vooral naar buiten door brieven die militairen schreven naar het thuisfront. Soms ook met foto's.

De dodendraad was erg effectief en kostte zo'n duizend bekende slachtoffers. Die effectiviteit kwam vooral door de onbekendheid met elektriciteit. Later kwamen Engelse technici naar België om de effecten van elektriciteit te onderwijzen.

Illegale passage.

Illegale passage was mogelijk door een houten ton of rieten mand zonder bodem tussen de spanningsdraden te schuiven en dan door de ton te kruipen. Ook het simpelweg plaatsnemen van ladders was een oplossing. Soms ook werd de grenswachten omgekocht.

De draad werd echter wel bewaakt! Om de 2 tot 3 km was er een schakelhuis en de gevolgen van kortsluiting waren dus beperkt tot die zone.

In die zones waren ook patrouilles die schoten op iedereen die in de buurt van die draad kwam. Bovendien was de draad bewaakt vanuit luchtballonnen en . . . met elektriciteit voorhanden . . . was de draad ook verlicht!

De ladder was dus weliswaar een mogelijkheid, maar de Duitsers zagen zo'n apparaat al van verre en traden hard op. Daarom werd een " passeursraam "

ontwikkeld dat opvouwbaar was en onder een jas verborgen kon worden. Bovendien waren onder- en bovenzijde van het raam voorzien van rubber.

Legale passage

De Duitsers hadden bepaald dat iedereen in zijn eigen woonplaats moest blijven.

In de dodendraad waren poorten aangebracht, waarlangs je de draad kon passeren mits in het bezit van de juiste documenten.

Voor passage had je een "Passeerschein" nodig waarop stond waar en hoe laat je de draad mocht passeren en vooral hoe laat je weer terug moest zijn! Zo niet, dan volgden maatregelen tegen achterblijvers.